
ПРОБЛЕМА ЗАПРОВАДЖЕННЯ МЕТАПРЕДМЕТНОГО ПІДХОДУ

Л. С. Смолінчук, канд. пед. наук

Упровадження компетентнісного підходу є відповіддю системи освіти на замовлення суспільства на особистість, яка вміє нестандартно мислити і здатна приймати рішення не тільки в рамках навчальної діяльності, але й за будь-яких життєвих ситуацій. Саме тому сучасна освіта зорієнтовує учнів на здобуття необхідних знань і набуття достатніх умінь, на досвід їх застосовувати задля успішної соціальної адаптації у дорослому житті.

Затверджений 23 листопада 2011 р. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти ґрунтується на засадах особистісно зорієнтованого, діяльнісного і компетентнісного підходів, що зумовило обговорення можливості запровадження в освітню практику метапредметного підходу.

Метапредметний підхід як один із чинників переорганізації предметної освіти, за якої уможливується трансформація відповідного змісту, передбачає вищий рівень усвідомлення і засвоєння знань з метою їх осмисленого використання. Такі зміни в змісті освіти мають перетворити навчання на процес саморозвитку учня, розширити горизонти його пізнання, а також дати змогу формувати уявлення про навчальний предмет не як про щось відокремлене, а як про частину відповідної науки, що розвивається. Метапредметний підхід покликаний забезпечити цілісність загальнокультурного особистісного і пізнавального розвитку і саморозвитку дитини, наступність усіх ступенів освітнього процесу. Він також має бути в основі організації і регуляції будь-якої діяльності учня – незалежно від її предметного змісту.

Із запровадженням метапредметного підходу логічним постає питання про метапредметні (компетентнісні) результати та їх вимірювання. Метапредметні результати освітньої діяльності визначають як способи діяльності, що використовуються як у рамках освітнього процесу, так і під час розв'язання проблем у реальних життєвих ситуаціях, що засвоюються учнями на базі одного, кількох споріднених або певного циклу чи навіть усіх навчальних предметів.

Учені виокремлюють такі провідні метапредметні компетенції: комунікативну (здатність взаємодіяти з іншим, добувати й осмислювати інформацію); когнітивну (здатність здобувати знання і сприймати їх як цінність); компетенцію у вирішенні проблем (здатність бачити проблему і готовність її розв'язувати); аксіологічну (здатність здійснювати ціннісний вибір); світоглядну (здатність формувати світогляд на сучасній науковій основі); культурознавчу (здатність нести, розвивати і транслювати культуру).

Запровадження метапредметного підходу в практику загальноосвітньої школи потребує розробки критеріїв і системи вимірювання метапредметних компетентностей.

ПРО ТЕХНОЛОГІЇ ОЦІНЮВАННЯ ГЕОГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ (ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АНКЕТУВАННЯ ВЧИТЕЛІВ)

С. О. Науменко, канд. пед. наук

Географічна компетентність є однією з освітніх предметних компетентностей. Вона формується на уроках географії задля використання в практичній діяльності й у повсякденному житті географічних знань, умінь і навичок. Географічні знання і вміння дають просторове уявлення про земну поверхню та змогу усвідомлено орієнтуватись у соціально-економічних, суспільно-політичних і геоecологічних подіях у державі та світі.

У ході дослідження проблеми тестових технологій оцінювання географічної компетентності учнів основної і старшої школи було проведено констатувальний експеримент з метою з'ясування відповідного педагогічного досвіду. Тож нам належало: уточнити складові географічної компетентності учнів основної і старшої школи; виявити технології оцінювання географічної компетентності учнів; з'ясувати дані про клас і терміни (на початку, в середині або в кінці навчального року), коли можна розпочинати оцінювання географічної компетентності учнів; виявити з кількох саме завдань має складатися тест, мета якого – оцінити географічну компетентність учнів, та з'ясувати складові географічної компетентності учнів і їх відсоток, що мають бути у цьому тесті. Методом дослідження обрано анкетування вчителів.

На основі кількісних і якісних результатів анкетування вчителів було з'ясовано, що найголовнішими складовими географічної компетентності учнів є: «уміння користуватися географічними картами»; «уміння орієнтуватись на місцевості»; «використання різноманітних знань і вмінь у побуті і в підготовці до майбутньої професійної діяльності».

Технологіями, за допомогою яких можна здійснювати оцінювання географічної компетентності учнів, є тестові технології, а також портфоліо. Оцінювання географічної компетентності учнів слід розпочинати з 6-го класу з середини або кінця навчального року.